

15.06.2012 р.

м.Суми

**Про звіт голови Сумської районної
державної адміністрації щодо виконання
програми економічного та соціального
розвитку, районного бюджету та делегованих
районною радою повноважень у 2011 році**

Відповідно до п.16, 28 ст.43, ст.44 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», ст.14 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», заслухавши та обговоривши звіт голови Сумської райдержадміністрації І.О.Корнієнко про виконання програми економічного та соціального розвитку, районного бюджету та делегованих районною радою повноважень у 2011 році,

районна рада вирішила:

1.Звіт голови Сумської районної державної адміністрації І.О.Корнієнко про виконання програми економічного та соціального розвитку, районного бюджету та делегованих районною радою повноважень у 2011 році прийняти до відома.

2.Районній державній адміністрації (І.О.Корнієнко) забезпечити:

2.1.Виконання в повному об'ємі делегованих районною радою повноважень.

2.2. Додержання Конституції України, виконання вимог Законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших актів органів законодавчої та виконавчої влади вищого рівня.

2.3. Формування бюджету на 2012 рік в об'ємі, необхідному для належного рівня функціонування бюджетних установ району.

2.4. Сталий розвиток малого та середнього підприємництва на території району.

3.Контроль за виконанням рішення покласти на постійні депутатські комісії районної ради.

Голова

І.В.Бояринова

ЗВІТ

голови Сумської районної державної адміністрації
про виконання програми економічного
та соціального розвитку району
районного бюджету і
делегованих районною радою повноважень
у 2011 році

ЗМІСТ

I. Загальні положення: адміністративно-територіальний устрій, населення.....	3
Організаційно-кадрові питання.....	4
II. Стан виконання повноважень щодо соціально-економічного розвитку регіону:	
Бюджет, фінанси та облік.....	7
Сільське господарство.....	9
Промисловість.....	11
Газо- та електропостачання, енергозбереження.....	11
Будівництво та ЖКГ.....	12
Підприємництво.....	13
Міжнародна та інвестиційна діяльність.....	13
Розвиток енергетики, транспорту та зв'язку.....	14
Розвиток автомобільних доріг.....	15
Охорона довкілля.....	15
Освіта.....	16
Охорона здоров'я.....	18
Культура і туризм.....	18
Фізкультура і спорт.....	19
Сім'я та молодь.....	20
Соціальне забезпечення та соціальний захист населення.....	20
Зайнятість населення, праця та заробітна плата.....	21
Пенсійне забезпечення.....	22
Забезпечення законності, правопорядку, прав і свобод громадян.....	23
III Суспільно-політична ситуація: забезпечення законності, правопорядку, прав, свобод і законних інтересів свобод громадян.....	24
Об'єднання громадян.....	24
Релігійна ситуація.....	25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Сумський район утворений 7 березня 1923 року.

Район розташований у зоні лісостепу. Сумський район Сумської області знаходиться в східній частині Сумської області та межує на півночі - з Курською областю Російської Федерації, на сході – з Краснопільським районом, на півдні - з Тростянецьким і Лебединським районами, на заході – з Білопільським районом Сумської області.

Адміністративний центр району відсутній. Територія району – 1,8 тис. кв. км. До складу Сумського району входить 29 сільських та 3 селищні ради, всього 126 населених пунктів.

На 01 січня 2012 року загальна кількість населення району становить **63,0** тис. осіб, у тому числі: міське – 10, 9 тис. осіб, сільське – 52,1 тис. осіб.

ОРГАНІЗАЦІЙНО - КАДРОВІ ПИТАННЯ

У минулому році, як і в першій половині поточного року райдержадміністрація здійснювала організаторську роботу щодо забезпечення виконання намічених завдань і заходів програми соціально-економічного розвитку району.

Організаційна робота районної державної адміністрації в першу чергу спрямовувалась на виконання положень конституції і законів України, актів Президента України і Кабінету Міністрів, інших нормативних документів органів влади вищого рівня. Хід виконання програмних завдань і заходів був прозорим, широко висвітлювався засобами масової інформації, аналітична інформація надавалась районній раді та облдержадміністрації.

Протягом 2011 року головою районної державної адміністрації видано 1225 розпоряджень. Найбільшу їх кількість видано з питань:

з основної діяльності – 37; з кадрових питань – 285; з питань землекористування – 643; бюджету – 26; соціально – економічного розвитку – 22; сільського господарства – 6; житлово-комунального господарства – 23; зайнятості населення – 6; освіти – 15; охорони здоров'я – 5; культури – 22; сім'ї та молоді – 73; розвитку фізкультури та спорту – 7; законності, правопорядку, прав та свобод громадян – 8; оборонно-мобілізаційної роботи та надзвичайних ситуацій – 21; соціального захисту населення – 9; роботи органів місцевого самоврядування – 5 та інші.

Упродовж 2011 року проведено 14 засідань колегії районної державної адміністрації, на яких розглянуто 48 питання з прийняттям відповідних рішень. Щоквартально розглядалися підсумки соціально - економічного розвитку краю та хід виконання місцевого бюджету району.

За участю голови районної державної адміністрації у 2011 році на 25 апаратних нарадах розглянуто 95 актуальних для розвитку регіону питань,

Враховуючи широкий спектр повноважень районної державної адміністрації і розуміючи високий рівень відповідальності за ефективність їх

реалізації, керівництвом та посадовими особами районної державної адміністрації послідовно і наполегливо здійснювались заходи, спрямовані на організацію забезпечення дієвого і результативного функціонування структурних підрозділів районної державної адміністрації, їх тісної співпраці (у межах компетенції) з сільськими радами, територіальними органами міністерств і відомств України та іншими суб'єктами діяльності, які зареєстровані на території району і беруть безпосередню участь у процесах практичного втілення в життя територіальних громад вимог сьогодення.

Слід також зазначити, що сьогодні виконання як районною державною адміністрацією, так і органами місцевого самоврядування делегованих повноважень продовжує нашою хуватись на низьку самодостатність територіальних громад, в тому числі на неналежний рівень фінансових ресурсів для забезпечення виконання делегованих повноважень.

На розгляд сесій районної ради районною державною адміністрацією було підготовлено 50 питань по яких прийнято 48 рішень.

Сумською районною державною адміністрацією проводиться робота щодо удосконалення кадрової політики.

Кадрова робота в апараті та структурних підрозділах райдержадміністрації в 2011 році здійснювалась відповідно до Законів України «Про місцеві державні адміністрації», «Про державну службу», «Про засади запобігання і протидії корупції», перспективного плану роботи з кадрами, затвердженого розпорядженням голови райдержадміністрації від 30.12.2010 № 1290 та інших нормативно-правових актів з питань державної служби.

Станом на 01.01.2012 в структуру районної державної адміністрації входять:

апарат райдержадміністрації, в складі якого нараховується 5 відділів, 3 сектори, 1 державний реєстратор, який за оплатою праці прирівняний до начальника відділу. Штатна чисельність апарату 34 чол., в тому числі 26 державних службовців та 8 обслуговуючого персоналу та технічних працівників.

Структурних підрозділів – 12 із штатною чисельністю 90 чоловік, із них 86 державних службовців та 4 – обслуговуючого персоналу.

13 підрозділ - фінансове управління із штатною чисельністю 15 чол., з них 13 державних службовців.

Всього в райдержадміністрації за штатною чисельністю нараховується 139 чол., з них 125 державних службовців, 14 – обслуговуючого та технічного персоналу. Фактично працюють 107 державних службовців, 10 – обслуговуючого персоналу.

Керівництвом райдержадміністрації велика увага приділялась аналізу стану справ у селах та селищі району. Тільки особистим об'їздом голова районної державної адміністрації відвідав декілька раз усі адміністративно-територіальні одиниці району, неодноразово відбувалися робочі поїздки до сільських та селищних рад, де на місці контролювався хід виконання певних видів робіт.

Аналіз статистичних даних показує, що 2011 році на ім'я голови районної державної адміністрації надійшло 303 звернень громадян (у 2010 - 263), з них: письмових – 213 (у 2010-151), що становить 70% від загальної кількості звернень; на особистому прийомі – 90 (у 2010-112), що становить 30 % від загальної кількості звернень, 53 – колективних (49-2010), 17,6% , із обласної державної адміністрації - 19.

Аналіз звернень громадян за характером питань свідчить, що найбільше їх надходить з питань:

-землекористування, виділення земельних ділянок в оренду, отримання державних актів на землю – 115 (210-96), +19, житлово-комунального господарства – 72 (64-2010), +8 ,соціального захисту населення – 36 (2010-43), -7. Також потрібно зазначити, що у 2011 році повторних звернень -2, що на 29 менше. Ніж у 2010 році.

Особистий прийом громадян керівництвом районної державної адміністрації ведеться відповідно до затвердженого графіка, який доведено до жителів Сумського району через засоби масової інформації. На особистому прийомі керівництва районної державної адміністрації розглянуто 90 питань. Також головою районної державної адміністрації проводиться День відкритого листа на території Сумського району. У 2011 році на території 12 сільських, селищних рад проведена зустріч з громадами Верхньосироватської, Кияницької, Великочернечинської, Могрицької, Садівської, червоненської, Хотинської та інших сільських рад.

У 2011 році до районної державної адміністрації надійшло 53 колективних звернень. В основному вони стосуються зміни маршруту, пільгового перевезення, підняття тарифів на проїзд та комунальні послуги, ремонт дороги. Що стосується вирішення питання перевезень та підняття тарифів на перевезення автотранспортом, то ці питання не відносяться до компетенції районної державної адміністрації, а є компетенцією сумської обласної державної адміністрації. Але представник районної державної адміністрації входить до складу цієї комісії і при розгляді таких питань відстоює інтереси громади Сумського району.

У 2011 році проведено 12 засідань постійно діючої комісії з питань розгляду звернень громадян. На засіданнях комісії заслуховувались звіти сільських, селищних голів, а саме: Верхньосироватського, Олексіївського, Підліснівського, Сульського, Постольненського, Терешківського, Миколаївського, Кіндратівського, Токарівського, Великочернечинського, Кровненського, Могрицького, Басівського, Кекинського, Бездрицького, Битицького, Юнаківського, Садівського, Бездрицького з питань організації роботи із зверненнями громадян на підвідомчих територіях. Також 12.03.2011 заслухано звіт начальника Держкомзему у Сумському районі з питань налагодження виконавської дисципліни у відділі та усунення порушень законодавства щодо термінів розгляду звернень. 27.01.2011 заслухано особистий звіт начальника загального відділу апарату райдержадміністрації з питань організації роботи в адміністрації щодо роботи із зверненням громадян у 2010 році.

II СТАН ВИКОНАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ЩОДО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Районна державна адміністрація на території Сумського району представляє виконавчу владу та забезпечує виконання Конституції України, законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади, що передбачено ст.119 Конституції України, ст.2 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», ст.44 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та іншими нормативними документами. Сумською районною радою райдержадміністрації делеговано ряд повноважень, серед яких підготовка і внесення на розгляд ради програм соціально - економічного і культурного розвитку району, цільових галузевих та інших питань.

Районною державною адміністрацією щорічно розробляється та затверджується Програма соціально-економічного розвитку району на поточний рік, районний бюджет.

Хід виконання Програм за підсумками кожного кварталу розглядається на засіданнях колегії райдержадміністрації, інформація з цього питання подається районній раді.

Плани роботи районної державної адміністрації та районної ради в частині питань розгляду ситуацій в окремих галузях господарського комплексу району взаємоузгоджуються.

Готуються перспективні річні та квартальні плани роботи райдержадміністрації, в яких включаються питання на розгляд районної ради.

Спільно розробляються проекти місячних організаційних заходів районної державної адміністрації та районної ради.

Для вивчення окремих проблем на місцях районна рада створює робочі групи, тимчасові комісії, до складу яких залучаються працівники управлінь та відділів районної державної адміністрації. Також при районній державній адміністрації функціонує 57 дорадчих органів різного спрямування до складу яких входять депутати районного рівня. Комісії працюють на рівних правах, спільно готують висновки, пропозиції і рекомендації з вивчених питань.

На 12 позачерговій сесії шостого скликання районною радою 30 грудня 2011 року було затверджено бюджет району та Програму економічного та соціального розвитку Сумського району на 2012 рік.

По різних напрямках діяльності органів місцевого самоврядування з метою здійснення контролю щодо реалізації державної політики на території району Сумською районною державною адміністрацією проводились наради із сільськими та селищними головами.

З упевненістю можна сказати, що в цілому нам вдалося звершити 2011 рік позитивно. Про це говорять і основні показники соціально-економічного розвитку району, і ті справи, які вдалося зробити того року, і ті основоположні

цеглинки, які було закладено в фундамент розвитку нашого краю на 2012 рік.

Бюджет, фінанси та облік

Виконання плану соціально – економічного та культурного розвитку на 2012 рік залежить від наповнення місцевих бюджетів.

За 2011 рік до загального фонду місцевих бюджетів Сумського району надійшло 156496,5 тисяч гривень. З них дотації – 79764,6 тисяч гривень, або 100%, субвенцій – 43042,4 тисяч гривень.

Власних та закріплених доходів надійшло в сумі 33689,5 тисяч гривень, або 109,3% до уточненого плану. Понад план отримано 2874,1 тисяч гривень.

Відповідно до 2010 року приріст склав 4596,1 тисяч гривень, або 15,8%.

В розрізі місцевих бюджетів виконали планові показники за власними та закріпленими доходами всі місцеві ради району крім Червоненської сільської ради, якою недоотримано 38,1 тис.грн. (-8,3%).

Податку з доходів фізичних осіб надійшло 24100,5 тисяч гривень, або 109,4% до затверджених обсягів на 2011 рік та 119,5% до факту 2010 року.

Менше 90% річного плану виконали затверджені показники Битицька, Бездрицька, Підліснівська та Терешківська сільські ради.

Плати за землю до місцевих бюджетів зараховано 7703,7 тисяч гривень, або 109,4% до затверджених місцевими радами обсягів на 2011 рік. Найгірше виконання рахується по бюджету Могрицької, Червоненької сільських рад. На протязі звітного року проведені видатки на оплату технічної документації по нормативно - грошовій оцінці земель населених пунктів В.Вільмівської, Миколаївської, Шпилівської, Олексіївської, Яструбинської, Стецьківської, Кіндратівської, В.Сироватської та Н.Сироватської сільських рад.

Має негативну тенденцію зростання податковий борг до місцевого бюджету району:

станом на 01.01.2010 року його обсяг склав 720,1 тисяч гривень;

станом на 01.01.2011 року - 879 тисяч гривень;

станом на 01.01.2012 року – 1523,8 тисяч гривень що на 644,8 тисяч гривень або на 73,3% більше ніж на початок року.

До спеціального фонду місцевих бюджетів Сумського району за 2011 рік надійшло 9086,7 тисяч гривень, що на 5565,4 тисяч гривень, або 38% менше надходжень минулого року (14652,1 тисяч гривень).

Виконання районного бюджету: до планових річних показників мобілізовано доходів в сумі 139259,5 тисяч гривень або 100,7%. Власні і закріплені доходи становлять 16173,6 тисяч гривень, або 107,5% до уточненого плану.

Видатки районного бюджету за 2011 рік склали 141178,5 тис. грн., або 99,1% до затверджених бюджетних призначень, в тому числі загальний фонд – 137163,2 тис. грн., видатки спеціального фонду – 4015,3 тисяч гривень.

У порівнянні з 2010 роком видатки районного бюджету зросли на 9837,4 тис. грн., або на 107,5%.

На соціально - культурну сферу по загальному фонду спрямовано 77880,4 тис. грн., в тому числі:

на освіту – 48007,0 тис. грн., або 99,3% до затверджених планових показників;

на охорону здоров'я – 26441,6 тис. грн., або 98,6%;

на культуру – 2650,4 тис. грн., або 97,9%;

на фізичну культуру і спорт – 781,4 тис. грн., або 98,1%.

Видатки соціального захисту та соціального забезпечення склали 45581,3 тисяч гривень.

Крім утримання установ вищезазначених галузей, кошти загального фонду районного бюджету використовувались на:

засоби масової інформації – 77,6 тис. грн., або 64,7%;

транспорт, дорожнє господарство, зв'язок, телекомунікації та інформатика – 592,5 тис. грн., або 95,3%;

інші послуги пов'язані з економічною діяльністю – 1,1 тис. грн., або 100,0%;

проведення виборів народних депутатів – 30,3 тис. грн., або 60,5%;

інші видатки – 125,7 тис. грн., або 90,3%;

витрати, пов'язані з наданням та обслуговуванням державних пільгових кредитів, наданих індивідуальним сільським забудовникам – 1,5 тис. грн., або 30,0%;

субвенції на проведення видатків місцевих бюджетів, що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів – 49,7 тис. грн., або 99,5%;

субвенції на утримання об'єктів спільного користування чи ліквідацію негативних наслідків діяльності об'єктів спільного користування – 5,0 тис. грн., або 100,0%.

У звітному періоді з районного бюджету сільським, селищним радам надано дотації в сумі 11825,2 тис. грн., або 100%.

Резервний фонд районного бюджету використано в сумі 8,0 тисяч гривень.

В розрізі статей економічної класифікації видатки склали:

комунальні послуги та енергоносії – 9090,3 тис. грн., або 97,1% до планових показників;

медикаменти – 2409,6 тис. грн., або 97,9%;

продукти харчування – 2709,4 тис. грн., або 98,6%.

На заробітну плату з нарахуваннями в звітному періоді направлено 62684,7 тис. грн., що становить 50,0% від загальних видатків.

Видатки бюджетних установ, що фінансуються за рахунок спеціального фонду склали 4015,3 тис. грн., з них направлено на заробітну плату і нарахування – 376,0 тис. грн., на медикаменти – 49,3 тис. грн., продукти харчування - 1595,9 тис. грн., на комунальні послуги та енергоносії – 23,7 тисяч гривень.

Видаткова частина зведеного бюджету загального фонду району за 2011 рік склала 164851,6 тисяч гривень, або 98,5% до затверджених призначень на рік.

На фінансування галузей соціально - культурної сфери направлено 95334,1 тисяч гривень, питома вага яких в загальних видатках (без урахування трансфертів) склала 62,4% і 98,5% до затверджених призначень на рік.

Захищені статті витрат у звітному періоді профінансовано на 101927,9 тис. грн., в тому числі на заробітну плату і нарахування – 83037,8 тис. грн., медикаменти – 2440,1 тис. грн., харчування – 4067,0 тис. грн., комунальні послуги та енергоносії – 12383,0 тис. грн. Найбільшу питому вагу в загальних видатках 54,4% займає заробітна плата працівникам бюджетних установ.

Прострочена кредиторська заборгованість установ, які утримуються за рахунок коштів загального фонду місцевих бюджетів відсутня.

Сільське господарство

Сільське господарство у нашій країні - це становий хребет економіки, запорука стабільності і впевненості в майбутньому. У сільському господарстві формується вагома частка валового внутрішнього продукту держави, а унікальність природних ресурсів галузі створює практично необмежений потенціал економічного зростання.

На виробництві сільськогосподарської продукції в Сумському районі у 2011 році було задіяно 48 сільськогосподарських підприємств та 86 фермерських господарств з загальною площею сільськогосподарських угідь 91,5 тисяч гектарів, в тому числі 82,9 тис. гектарів ріллі. Площа посіву по всіх категоріях господарств складала 96,5 тис. га, в т.ч. ярі культури – 67,8 тис. га. Площа зернових культур складала 57,4 тис.га, в т.ч. озимі зернові 23,1 тис. га. Ярі зернові і зернобобові складала 34,2 тис. га, в т.ч. ранні ярі 17,03 тис. га. Загальна площа технічних культур складала 16,6 тис. га, з них під цукровим буряком 3,2 тис. га.

Виробництво валової продукції сільського господарства у порівняльних цінах 2005 р. по сільгосппідприємствам за 2011 р. складає 164% до аналогічного періоду минулого року, або у грошову виразі 228,1 млн. грн.

Валовий збір зернових та зернобобових культур склав 200,4 тис. тонн, при середній урожайності 37,2 ц/га. З них ранніх зернових культур було зібрано 97,6 тис. тонн, при середній урожайності 27 ц/га. Кукурудзи на зерно було зібрано 98 тис. тонн, при урожайності 71,3 ц/га.

Цукрового буряку було накопано 120 тис. тонн з площі 3094 га, середня урожайність склала 388,1 ц /га.

Соняшнику було зібрано 20,7 тис. тонн, при середній урожайності 20,5 ц/га.

Вагому частку виробництва сільськогосподарської продукції в районі займає тваринницька галузь.

За 12 місяців 2011 року по господарствах Сумського району валове виробництво молока склало 25986 тонн, що на 895 тонн більше до аналогічної

дати минулого року, або становить 104 %. Надій на корову склав 4818 кг молока, що на 109 кг більше показника 2010 року.

З початку року господарствами району вирощено худоби та птиці на 546 тонн більше до минулого року, а саме 4985 тонн, в тому числі великої рогатої худоби -1480 тонн, свиней - 2414 тонн.

За відповідний період реалізація худоби та птиці на забій склала 4896 тонн, що на 702 тонни більше аналогічного періоду 2010 року, або становить 117 %, в тому числі ВРХ реалізовано 1347 тонн (83 %), свиней - 2759 тонн (113 %).

Поголів'я великої рогатої худоби станом на 1 січня 2012 року дещо знизилася і складає 13680 голів, що менше до минулого року на 603 голови. Проте вдалося стабілізувати поголів'я корів, яке збільшилося на 102 голови до аналогічної дати минулого року і складає 5508 голів. Свинопоголів'я складає 13657 голів, що становить 78% до аналогічної дати минулого року.

За 2011 рік сільгосптоваровиробниками Сумського району було придбано 83 одиниці техніки на загальну суму 55509,2 тис.грн.: 16 тракторів різних марок та модифікацій, 16 одиниць ґрунтообробної техніки, 36 зернозбиральних комбайни 2 кормозбиральних комбайни, 9 одиниць посівної техніки.

Всього залучено інвестицій в основний капітал на загальну суму 80809,2 тис. грн.

З метою розвитку великотоварного виробництва з використанням сучасних технологій господарствами району було проведено ряд реконструкцій і нових будівництв. У ТОВ АФ “Степ”, був введений в дію новий доїльний зал на 350 голів, залучено близько 1,5 млн. грн.

У ПАТ “Іскра” було проведено реконструкцію тваринницького приміщення на 200 голів з будівництвом молокопроводу, залучено близько 1 млн. грн.

У ТОВ АК “Маяк” відбулася реконструкція свиногокомплексу, залучено близько 5 млн. грн.

У ТОВ АФ “Лан” відбулося дообладнання молочного комплексу, залучено близько 2 млн. грн.

У ТОВ АФ “Низи” було побудовано молокопровод.

Продовжувалася робота по реконструкції птахівничих комплексів у ТОВ “АВІС Україна” та ТОВ “Сумський бекон”, куди залучено було відповідно 12 та 3 млн. грн. Поголів'я птиці в даних комплексах збільшилося до 411151 голів у ТОВ “АВІС Україна” та до 37266 голів по ТОВ “Сумський бекон”

Завершено будівництво елеватора у ТОВ “Аліанс-Медіа”, у с. Н. Сироватка залучено 1,5 млн. грн. Розпочала роботу зернова сушарка італійського виробництва у ПАТ “Іскра” (с. Басівка) потужністю 350 т / добу і вартістю 1,5 млн. грн. Тривають роботи по введенню додаткових потужностей на 168 тис. тонн в ПАТ компанія “Райз”. На даний час проектна потужність елеватора складає 308 тис. тонн.

Чисельність працівників на сільськогосподарських підприємствах Сумського району склала близько 3000 чоловік. Середньомісячна заробітна плата

одного штатного працівника за 12 місяців 2011 р. зросла на 16 % у порівнянні з аналогічним періодом 2010 року і складає 1660 грн.

За використання земельних паїв у 2011 році, орендарями за 12 місяців сплачено 23695,7 тис.грн., що становить 95 % від нарахованої суми, яка складає 25199 тис.грн.

Промисловість

На території району розташовано 6 промислових підприємств. З них працюють 4 підприємства, зокрема ВАТ „Сумський з-д продтоварів”, ТОВ „З-д Еко – продукт”, ЗАТ „Сумський комбикормовий завод”, філія державного підприємства «Державна продовольчо-зернова корпорація України» «Сумський комбінат хлібопродуктів». Загальний обсяг реалізованої промислової продукції (робіт, послуг) за 2011 рік зменшився на 27,8 % в порівнянні з аналогічним періодом минулого року і склав 45007,8 тис.грн. У розрахунку на одну особу обсяг реалізованої промислової продукції склав 714,5 гривні, що на 273,4 гривні менше в порівнянні з аналогічним періодом 2010 року.

Газо- та електропостачання, Енергозбереження

Сумська районна державна адміністрація працює безпосередньо зі споживачами. Заборгованості надавачів послуг за енергоносії за період з 2010 року по квітень 2012 року немає.

У 2009 році Сумською районною державною адміністрацією прийнято програму скорочення споживання природного газу та використання альтернативних видів палива на період до 2015 року. На поточну дату котельні 8 закладів освіти переведені на тверде паливо, сума дообладнання склала 2070 тисяч гривень, економія бюджетних коштів за 2009, 2010 та 2011 роки склала 1670 тисяч гривень.

В 2010 році проведені роботи по дообладнанню 6 котелень ЗОШ твердопаливними котлами на суму 2354.23 тис.грн. Економія від впровадження станом на 15.04.2012 року становить 814.627 тис.грн.

В 2011 році переведений газовий котел на тверде паливо В.Сироватської спецшколи. Змонтовано твердопаливні котли в котельні В.Сироватського БК

Протягом 2010-2011 років роботи по заміні насосного обладнання в котельнях на сучасні енергозберігаючі. Використання електроенергії після улаштування нового обладнання скоротилось майже 50%.

В 2010 році проведені роботи по реконструкції системи опалення Низівської ЗОШ, проведена заміна на нові енергозберігаючі насоси в 6 ЗОШ району.

У 2011 році проведені роботи по заміні газових котлів на енергозберігаючі в Хотінській спецшколі. В Токарівському БК замінені котли та теплова мережа. В Підліснівському НВК проведена робота по реконструкції системи опалення з встановленням сучасних радіаторів. Змонтований коректор об'єму природного газу в В.Сироватській спецшколі. В результаті модернізації покращився тепловий

режим в приміщеннях та скоротилось споживання паливно-енергетичних ресурсів.

В районі прийняті розпорядження голови Сумської райдержадміністрації від 08.12.2010 № 1221 «Про заходи щодо забезпечення режиму жорсткої економії бюджетних коштів», від 14.02.2011 № 102 «Про заходи щодо збільшення надходжень до місцевих бюджетів, економного та раціонального використання бюджетних коштів у 2011 році» та розпорядження голови районної державної адміністрації від 16.03.2012 № 161-ОД «Про заходи щодо збільшення надходжень до місцевих бюджетів та економного й раціонального використання бюджетних коштів у 2012 році», яким зобов'язано розпорядників коштів розробити заходи щодо енергозбереження і скорочення витрат на оплату комунальних послуг та енергоносіїв. Здійснюється моніторинг виконання передбачених заходів. Перевиконання доходної частини бюджету дозволило своєчасно та у повному обсязі у 2010, 2011 роках та I квартал 2012 року розрахуватися з надавачами комунальних послуг за спожиті енергоносії та комунальні послуги району.

Будівництво та ЖКГ

Всіма забудовниками за рахунок різних джерел фінансування на території Сумського району за 2011 рік введено в експлуатацію в розрахунку на 10 тис. населення 2894,0 м² загальної площі житла, що на 726,0 м² більше відповідного періоду 2010 року.

Темп зростання обсягу введення в експлуатацію житла за рахунок всіх джерел фінансування на території Сумського району протягом 2011 року до періоду 2010 року склав 133,0 %, протягом I кварталу 2012 року цей показник до відповідного періоду 2011 року склав 513,0 %.

Обсяг інвестицій у житлове будівництво Сумського району у 2011 році склав 80,941 млн. грн., що на 22,357 млн. грн. більше відповідного періоду 2010 року. В I кварталі 2012 року обсяг інвестицій у житлове будівництво Сумського району склав 26,484 млн. грн., що на 21,323 млн. грн. більше відповідного періоду 2011 року.

У Сумському районі сьогодні спостерігається певна динаміка у розвитку житлово-комунального господарства.

У 2011 році діяли програми «Реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2009-2014 роки», «Питна вода на 2006-2020», «Сільська криниця на 2008-2015». За 12 місяців 2011 року по Програмі «Сільська криниця на 2008-2015» з районного бюджету виділені кошти в сумі 49,7 тис.грн.

Торік вдалось освоїти майже 6 мільйонів гривень саме в галузі ЖКГ.

За січень-грудень 2011 року для підвищення ефективності та надійності функціонування житлово-комунального господарства була проведена реконструкція водогону в с. Сад 0,54км на суму 61,0 тис.грн., водогону в смт. Степанівка 0,5км – 30,0тис.грн., будівництво свердловини в с. Токарі Токарівської сільської ради на суму 93,0 тис.грн. та встановлення в ньому ж

населеному пункті промислової станції з очистки води від заліза, в I кварталі 2012 року встановлено станцію очистки від нітратів в с.Кіндратівка, облаштовано 110 колодязів на суму 150 тис.грн., облаштовано та почищено 11 колодязів на суму 60,0 тис.грн., придбано обладнання для станції по очистці води від заліза в с. В.Сироватка (98,5 тис. грн.), встановлена станція П-го

підйому в с.Липняк Великочернечинської с/ради (21,0 тис.грн.). Відновлено вуличне освітлення: в с. Симонівка Великовільмівській сільській ради (вул. Глибока) на суму 15,0 тис. грн., с.Гриценкове 1,2 км, (Северинівська сільська рада) – 17,0 тис. грн., с. Токарі (вул. Шевченко, Лугова, Пушкіна, пр. Набережний) – 20,0 тис. грн., по Нижньосироватській сільській раді на 94,2 тис.грн., по Косівщинській с/раді на суму 152,2 тис.грн.

Виготовлено проектно-кошторисну документацію на відновлення вуличного освітлення по Олексіївській с/раді на суму 28,5 тис.грн. Проведено роботу по відновленню вуличного освітлення. всього на відновлення та заміну обладнання використано 340 тис.грн. Особливо необхідно відмітити такі сільські ради, як Н.Сироватська, Косівщинська та Садівська, які продовжують роботи по відновленню вуличного освітлення.

Станом на січень 2012 року нараховується 100 щитів обліку електроенергії різних виробників (на 01.01.2011 встановлено 92 лічильники, за 2011 рік встановили 8 лічильників). До 2011 року за даними ПАТ «Сумиобленерго» встановлювались прибалтійські прилади обліку, тобто із 92 щитів обліку станом на 2011 рік таких щитів встановлено близько 80 штук. Станом на січень 2012 року 60% (48 шт) із них вийшло з ладу. За заключенням ремонтної служби ПАТ «Сумиобленерго» більшість таких щитів обліку ремонту не підлягають і вони пропонують сільським головам придбавати нові прилади за власні кошти.

Підприємництво

В малому підприємстві за 2011рік зареєстровано 175 суб'єктів підприємницької діяльності, що на 32,6% менше ніж за аналогічний період 2010 року (290). В Сумському районі в порівнянні з минулим роком цього періоду спостерігається збільшення податкових надходжень від суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб до державного бюджету на 5,7% (1506,2 тис.гривень) та зменшення до місцевого бюджету на 3,0% (3214,3тис.гривень).

За 2011 рік в центрі зайнятості було проведено 60 семінарів з підприємницької діяльності, в яких прийняли участь 671 безробітний, 13 безробітним надана одноразова виплата допомоги по безробіттю для відкриття власної справи.

В районі діє «Єдиний дозвільний офіс».

На даний час дозвільним центром видається 25 видів документів дозвільного характеру, регламенти та чіткі строки виконання яких затверджені згідно Закону України «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері

господарської діяльності» та Постанови КМУ від 21.05.09.№526 «Про заходи щодо упорядкування видачі документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності».

За 2010 рік дозвільним центром видано – **181** дозвіл та документ дозвільного характеру, надано **329** консультацій;

за 2011 рік

198 ДДХ, **282** консультації;

за перший квартал 2012 року

233 ДДХ, **95** консультацій.

Міжнародна та інвестиційна діяльність

Питання підвищення інвестиційної привабливості Сумщини розглядається та вирішується владою в комплексі: на рівні держави – це послідовне лобіювання питань транскордонного співробітництва і внесення змін до законодавства, на рівні району – використання прикордонних, історичних та інших особливостей регіону.

З метою створення привабливого інвестиційного клімату райдержадміністрацією створена рада з питань залучення іноземних інвестицій, розміщується на веб-сайті райдержадміністрації інформація про інвестиційний потенціал території, вільні виробничі площі, земельні ділянки, що можуть бути запропоновані інвесторам та інвестиційні проекти та пропозиції підприємств району.

За січень-грудень 2011 року підприємствами та організаціями всіх форм власності освоєно 115027,0 тис. гривень інвестицій в основний капітал, що на 263,3% більше, ніж за аналогічний період минулого року

За 2011 рік загальний обсяг прямих іноземних інвестицій в районі склав 69,7 тис. доларів США (0,0002% від загального обсягу).

На території району функціонують 5 підприємств з іноземними інвестиціями. Переважну більшість інвестицій внесено підприємством ТОВ "Глобал-Харвест".

З метою створення привабливого інвестиційного клімату райдержадміністрацією створена рада з питань залучення іноземних інвестицій за принципом „єдиного інвестиційного вікна”, розміщується на веб-сайті райдержадміністрації інформація про інвестиційний потенціал території, вільні виробничі площі, земельні ділянки, що можуть бути запропоновані інвесторам та інвестиційні проекти та пропозиції підприємств району.

Споживчий ринок та цінова політика

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств-юридичних осіб за 9 місяців 2011 рік збільшився на 52,9 % порівняно з відповідним періодом минулого року та становить 72408,3 тис.гривень. Обсяг послуг, реалізованих населенню району за січень-листопад 2011 року склав 191,6 тис. гривень. У розрахунку на 1 особу реалізація платних послуг становить 3,04 гривні.

За січень-грудень 2011 рік в районі було відкрито 10 закладів торгівлі, 2 заклади побутового обслуговування населення та 1 заклад громадського харчування (кафе).

На території Сумського району ринки відсутні.

Середній тариф на послуги з водопостачання для населення складає 2,86 гривні за 1 куб. метр, з водовідведення – 2,60 гривні за 1 куб. метр, для бюджетних установ 2,62 гривні та 3,85 гривні відповідно, середній тариф з утримання будинків становить 0,57 гривні за 1 кв. метр, централізоване теплопостачання для населення відсутнє.

Розвиток енергетики, транспорту та зв'язку

Рівень оплати за спожиту електричну енергію за 12 місяців 2011 року становить 99,0%, заборгованість споживачів перед ВАТ "Сумиобленерго" станом на 01.01.2012 року складає 1212,0 тис.грн., в т. ч. заборгованість минулих років – 845,0 тис.грн.

Рівень розрахунків за спожитий природний газ за 2011 рік становить 106,9 %, заборгованість споживачів перед ВАТ "Сумигаз" станом на 01.01.2012 року становить 1674,0 тис.грн (по населенню – 4393,3 тис.грн).

Автомобільним транспортом за 2011 рік перевезено 90,7 тис. тонн вантажів, що на 5,3 % більше обсягів перевезень за 2010 рік, вантажооборот збільшився на 0,3%.

За звітний період пасажирським транспортом скористалося 2824,7 тис. пасажирів, що на 1,6 % більше, ніж за відповідний період минулого року, пасажирооборот збільшився на 6,9 %.

Розвиток автомобільних доріг

Філією «Сумський райавтодор» за січень-грудень 2011 року виконані роботи по поточному ремонту і експлуатаційному утриманню обслуговуваних автомобільних доріг на загальну суму 2892,2 тис. гривень

Охорона довкілля

На період розробки «Програми проведення утилізації заборонених та непридатних отрутохімікатів в Сумському районі в період 2008-2015рр.» було зафіксовано **306,4** тонн отрутохімікатів, які були розміщені в **26** складах призначених для зберігання добрив і засобів захисту рослин.

Станом на **23.03.2012р** в Сумському районі зафіксовано **298,86** тонн неопізнаних ядохімікатів, які знаходяться на **24** складах. З наявної кількості ядохімікатів перезатарено і упорядковано **98,26** тонн ядохімікатів, що становить близько **32** відсотка. Для повної утилізації ядохімікатів Сумському району необхідно близько **7 млн. 306 тис. грн.**

На даний час на рахунках сільських та селищних рад знаходиться **1 млн. 631 тис. грн.**

В районі ведеться робота спрямована на утилізацію заборонених та непридатних отрутохімікатів.

З 2008 по 2011 включно було вивезено і утилізовано **16125** кг ядохімікатів та перезатарено **36436** кг неопізнаних пестицидів.

2008 утилізовано та вивезено **3717** кг пестицидів на загальну суму **56115** тис. грн. за кошти консолідованого фонду, платник управління АПР.

2009 за кошти обласного фонду навколишнього природного середовища було перезатарено та повністю вивезено **9563** кг ядохімікатів на загальну суму **126.6** тис.грн.

2010 утилізовано **1345** кг. ядохімікатів на загальну суму **26706** грн. платник Северинівська сільська рада, за кошти ТОВ «Елга» вивезено по Сульській сільській раді **1500** кг. ядохімікатів.

2011 за кошти районного консолідованого фонду було перезатарено **17762** кг. ядохімікатів на загальну суму **84840** грн., за кошти Стецьківської сільської ради було перезатарено **2573** кг ядохімікатів на загальну суму **12600**грн.

Освіта

Протягом 2011 року у районі діяли програми «Учитель», «Шкільний автобус», Комплексна програма розвитку освіти району на 2008-2011 роки, районна програма відпочинку та оздоровлення дітей на 2009-2011 роки.

На сьогодні діють 5 програм: «Учитель» (рішення 3 сесії Сумської районної ради 5 скликання від 31.08.2006 року), програма розвитку позашкільної освіти району на період до 2014 року (рішення 5 сесії Сумської районної ради 6 скликання від 09.06.2011), районна програма відпочинку та оздоровлення дітей на 2012 рік (рішення 12 позачергової сесії Сумської районної ради 6 скликання від 30.12.2011), «Дитячі меблі Сумщини» (рішення 10 сесії Сумської районної ради 6 скликання від 02.12.2011), рішенням 13 сесії Сумської районної ради 6 скликання від 02.03.2012 року прийнята Комплексна програма розвитку освіти району у 2012-2015 роках.

Питання запровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освіті включені до Комплексної програми розвитку освіти у 2012-2015 роках.

Відділ освіти та загальноосвітні навчальні заклади діють на основі розроблених Концепцій розвитку на період до 2020 року.

Пріоритетним напрямком роботи районної державної адміністрації є створення належних умов для навчання і виховання учнівської молоді, зміцнення матеріальної бази закладів освіти.

Всього використано коштів близько 61 млн

За підсумками роботи закладів освіти області у 2010-2011 навчальному році Сумський район посів 5 місце серед міст та районів області.

Мережа закладів освіти району відповідає освітнім запитам населення.

Станом на 01.01.2012 у районі освітні послуги надають 35 загальноосвітніх навчальних закладів (29 шкіл I-III ступенів, 6 - I-II ступенів) та 35 дошкільних навчальних закладів. У їх складі – 11 навчально-виховних комплексів.

З 01 вересня 2011 року призупинено діяльність Кекинського НВК.

У 2011 році відкрито дві дошкільні групи у Великочернечинському ДНЗ «Чебурашка» та Нижньосироватському ДНЗ «Золотий ключик». На базі

Косівщинського ДНЗ «Золота рибка» відкрито групу компенсуючого типу для дітей з вадами мовлення.

Косівщинський ДНЗ «Золота рибка» приймав участь у обласному конкурсі «Імідж дошкільного навчального закладу» та зайняв II місце серед сільських дошкільних навчальних закладів.

Кількісний склад учнів загальноосвітніх навчальних закладів налічує 4740 чоловік. Дошкільною освітою охоплено 1718 дітей (69%). Діти віком 5 років 100% охоплені підготовкою до навчання у школі.

У районі діють позашкільні заклади: районний Будинок дітей та юнацтва, станція юних техніків, дитячо-юнацька спортивна школа. Позашкільною освітою охоплено 945 учнів, що становить 19,2%.

Підвозом до місць навчання охоплено 1109 чол. (100% від потреби). У 2011 році на утримання, технічне обслуговування та ремонт 11 шкільних автобусів з районного бюджету використано 390,4 тис.грн.

Гарячим харчуванням охоплено 84% дітей. 100% харчувалися учні 1-4 класів, діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, діти з малозабезпечених сімей.

Усі 35 шкіл підключено до мережі Інтернет. Усі загальноосвітні навчальні заклади I-III ступенів забезпечено навчальними комп'ютерними комплексами, загальноосвітні навчальні заклади I-II ступенів – частково. Наявне у закладах ліцензійне програмне забезпечення.

Придбано мультимедійну техніку (22 проектори та 5 ноутбуків) для кабінетів математичного та природничого циклу. Для кабінету фізики Червоненської загальноосвітньої школи I-III ступенів – сучасне навчальне обладнання.

У 2011 році школам району було вручено 17 комплектів подарункової літератури.

Влітку 2011 року послугами відпочинку було охоплено 3185 дітей (69,5%). Збільшилася вартість харчування дітей у таборах з 10 грн до 14 грн на 1 дитину в день.

Усього на організацію оздоровлення та відпочинку дітей використано 650,3 тис. грн. Із них з районного бюджету 510,8 тис. грн., позабюджетні надходження склали - 139,5 тис. грн.

На належному рівні проводиться спортивно-масова робота. Успішно виступили збірні команди школярів з легкої атлетики (II місце), баскетболу (юнаки – III місце), волейболу (юнаки, III місце), волейболу (дівчата, III місце).

Вагомих результатів досягли вихованці районної ДЮСШ:

Чернуха Ірина, учениця Садівської ЗОШ I-III ступенів – срібний призер чемпіонату України з легкої атлетики;

Світличний Сергій, учень Косівщинської ЗОШ I-III ступенів – чемпіон області з легкої атлетики, 5 місце чемпіонату України з легкої атлетики;

Тихих Юлія, учениця Хотінського аграрного професійного ліцею – чемпіонка V зимових ігор України з біатлону, член юнацької збірної України.

Здійснено заходи щодо підготовки навчальних закладів району до 2011-2012 навчального року та роботи в опалювальний період, з енергозбереження та раціонального використання енергоресурсів, здійснено ремонт систем опалення, покрівель, водопроводів, котелень, топкових, заміна вікон на металопластикові.

Ремонт систем опалення проводилися у Підліснівській та Косівщинській ЗОШ.

Ремонти покрівель: Степанівська ЗОШ, Косівщинська ЗОШ, Підліснівська ЗОШ.

Заміна вікон на металопластикові: Степанівська ЗОШ №1, Басівська ЗОШ.

Ремонт водогону та каналізаційних систем: Лікарський НВК, Н.Сироватська ЗОШ, Бездрицька ЗОШ, Підліснівська ЗОШ, В.Сироватська ЗОШ, Токарівська ЗОШ.

Ремонти санвузлів: Яструбинська ЗОШ, Токарівська ЗОШ.

Ремонт котлів: Н.Сироватка, Косівщинська ЗОШ, В.Сироватська ЗОШ, Басівська ЗОШ.

Ремонт центрального входу Кіндратівської ЗОШ.

Реконструкція котельні В.Сироватської спеціалізованої школи.

Охорона здоров'я

Медичну допомогу в районі станом на 01.01.2012 року надають: центральна районна лікарня на 165 ліжок та 170 відвідувань в зміну; дві селищні лікарні на 35 ліжок та 74 відвідування в зміну; три сільські дільничні лікарні на 30 ліжок та 129 відвідувань в зміну; 16 амбулаторій загальної практики сімейної медицини на 615 відвідувань в зміну; 27 фельдшерсько-акушерських і 8 фельдшерських пунктів.

На фінансування галузі на 2011 рік затверджено (з урахуванням уточнення) 26829,7 тис. гривень, за січень-грудень місяць 2011 року заклади охорони здоров'я району профінансовано в обсязі 26441,6 тис. гривень, в тому числі на медикаменти затверджено 2423,4 тис. грн., профінансовано за січень-грудень місяць 2011р. – 2371,1 тис.грн..

Крім того проведено уточнення видатків на 2011 рік (за рахунок загальних затверджених видатків на заклади охорони здоров'я району) по КЕКВ 2110 «Придбання дорого вартісного обладнання» - 409,6 тис.грн, використано за 12 місяців – 273,7 тис.грн. (проведено придбання 26 холодильників для ЦРЛ та сільських закладів охорони здоров'я, 14 скутерів для амбулаторій загальної практики-сімейної медицини та фельдшерських пунктів, 14 комп'ютерів (4 - для ЦРЛ та 10 - для закладів первинної ланки); 3 електрокардіографи в відділення швидкої медичної допомоги ЦРЛ; мікроскоп та центрифугу для клінічної лабораторії; динамометр; сухожарову шафу; апарат алконт; датчик для УЗД апарату; апарат височастотний хірургічний); по КЕКВ 2133 «Капітальні видатки» - затверджено 92,1 тис. грн., використано за 12 місяців 2011 року – 67,0 тис.грн. (проведени роботи по ремонту системи газопостачання з заміною котлів

на більш енергозберігаючі в Могрицькій, В-Чернеччинській, Садівській АЗПСМ та ремонт двох санітарних автомашин ЦРЛ).

Культура і туризм

У Сумському районі збережена існуюча мережа закладів культури. Станом на 01.01.2012 у районі працюють 47 закладів культури клубного типу, 48 бібліотечних закладів, 3 школи естетичного виховання, 2 народних громадських музеї.

Станом на 01.01.2012 року в районі функціонує 100 закладів культури: 47 закладів культури клубного типу, 48 бібліотечних закладів, 3 дитячі школи естетичного виховання, 2 народних музеї.

В районі працюють 160 колективів художньої самодіяльності, з яких мають звання «народний», «зразковий» - 21 колектив.

В районі існує 159 пам'яток історії та архітектури.

За звітний було проведено:

- районний фестиваль-конкурс хорового та фольклорного мистецтва «Співодари-2011» (сmt Степанівка, Степанівський СБК). У фестивалі-конкурсі взяли участь 33 вокальні колективи з 19 сільських та селищних рад Сумського району, серед яких: 12 хорових колективів (з них 1 дитячий), 13 вокальних ансамблів та 8 фольклорних колективів (з них 1 дитячий);

- семінар - нарада для керівників закладів культури клубного типу.

Колективи та окремі виконавці району взяли участь:

- в обласному конкурсі сатири і гумору «Вишневі усмішки» (м.Охтирка);
- у II-ому турі Всеукраїнського фестивалю-конкурсу хореографічного мистецтва «ВІЗАВІ - 2011» (м.Суми) - хореографічний ансамбль "Веселка" Косівщинської дитячої школи мистецтв, який посів I місце в номінації «народний танець» у віковій категорії «ювенали» та II місце в номінації «народний танець» у віковій категорії «юніори».

Керівництво відділу культури і туризму райдержадміністрації брали участь у проведенні Днів села, зокрема: сmt Хотінь.

Фізкультура і спорт

У районі склалася позитивна тенденція щодо розвитку фізичної культури і спорту. Фізкультурно-оздоровчою та спортивно-масовою роботою на сьогодні охоплено близько 14 відсотків населення.

Протягом 2011 року відділом у справах молоді та спорту проведено, згідно розпорядження голови районної державної адміністрації від 16.02.2011 № 185 «Про проведення районної спартакіади серед збірних команд сільських та селищних рад», районні змагання з волейболу серед юнацьких та чоловічих команд (21 команда – 189 учасників), шахів (16 команд – 64 учасника), шашок (18 команд – 68 учасників), настільного тенісу (14 команд – 42 учасника), легкоатлетичного кросу (12 команд – 51 учасник), гирьового спорту (10 команд – 25 учасників), артспорту (12 команд – 27 учасників). Проведено районні змагання з футболу серед юнацьких та чоловічих команд (юнацьких 11 команд – 220

учасників, чоловічих 22 команди – 506 учасників). Всього: 33 команди, 726 учасників.

Проведений Кубок району з футболу серед чоловічих команд (20 команд, 407 учасників). Володарем Кубку району стала команда «Космос» із села Сад.

У травні в селищі Степанівка були проведені районні змагання на призи клубу «Шкіряний м'яч» у двох вікових групах, де взяли участь 12 команд по 6 учасників у кожній. Переможцями стали юні футболісти із селища Низи та села Сад.

Відділом у справах молоді та спорту райдержадміністрації разом з відділом освіти райдержадміністрації, районною громадською організацією товариства сприяння оборони України в квітні були проведені районні змагання з військово-прикладного багатоборства серед допризовної молоді, де взяло участь 26 команд – 101 учасник.

10 вересня 2011 року в с. В.Чернечина було проведено районне свято, присвячене Дню фізичної культури і спорту. У програмі свята: районні змагання з легкоатлетичного кросу, армспорту, гирьового спорту на кубок голови райдержадміністрації з футболу серед юнацьких команд. Переможці та призери змагань були нагороджені кубком, грамотами та футбольними м'ячами.

Проведено районну спартакіаду серед державних службовців та взяли участь в обласній спартакіаді. Команда району виборола I місце у змаганнях з футболу.

Сім'я та молодь

Кількісний склад багатодітних родин в районі постійно змінюється. Посвідчення багатодітних сімей отримали 309 родин, посвідчення дитини з багатодітної сім'ї – 704 дитини. Пільги отримують 287 сімей.

До Міжнародного дня сім'ї багатодітні родини, у яких виховується 5 і більше дітей, протягом 2010-2011 років отримували подарункові набори та солодощі від районної державної адміністрації (у 2010 році -23 сім'ї, у 2011 році -28 сімей).

За сприяння волонтерів та громадських організацій у 2011 році 100 сімей району різних категорій отримали гуманітарну допомогу (одяг, іграшки, дитячі книжки), в тому числі і багатодітні родини.

У районі проживає 127 жінок, яким Указами Президента присвоєно почесне звання України „Мати-героїня”. У 2011 році це звання присвоєно 30 жінкам. В поточному році – 3. Усі вони отримали одноразову винагороду. До звітнього періоду 2012 року підготовлено матеріали ще на 4 жінок щодо присвоєння їм вищезазначеного звання.

Соціальне забезпечення та соціальний захист населення

Хочу нагадати, що відповідно до Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Отже, реалізація соціальних проектів на відповідній території є

найважливішим компонентом діяльності керівника цієї території . Це і є наш конституційний обов'язок, тому зусилля виконавчої влади були спрямовані перш за все на поліпшення соціальної складової життя району.

У сфері реалізації державної політики щодо соціальної підтримки малозабезпечених сімей, сімей з дітьми, інвалідів з дитинства, дітей-інвалідів упродовж 2011 року надана державна підтримка згаданих категорії осіб на суму 33,2 млн.грн. Заборгованість з виплати допомог відсутня.

За 12 місяців 2011 року нарахування субсидії на житлово-комунальні послуги склали 3,4 млн.грн. Житловою субсидією в опалувальний період скористалось 2,8 тис. сімей або 15,1 відсотків всіх домогосподарств району. Заборгованість з відшкодування коштів житлово-комунальним підприємствам по наданій субсидії склала 2,1 млн.грн. станом на 01.01.2012.

Субсидію на придбання твердого палива та скрапленого газу призначено 414 сім'ям на суму 210,1 тис.грн., заборгованість з виплати складає 5,1 тис.грн.

Зайнятість населення, праця та заробітна плата

З метою забезпечення конституційних прав громадян на працю щороку в Сумському районі впроваджувались заходи впливу щодо збереження позитивної динаміки працевлаштування населення за рахунок розширення сфери застосування праці шляхом створення нових робочих місць, здійснювався моніторинг створення нових робочих місць. Матеріали моніторингу вчасно та якісно надавались до головного управління праці та соціального захисту населення обласної державної адміністрації. У поточному році робота в цьому напрямку продовжується.

У 2011 році створено 993 нових робочих місць, що склало 165,5 % від річного завдання 600 робочих місць.

Як свідчить практика, найбільше робочих місць створюється в малому бізнесі. Серед новостворених робочих місць сумарна кількість зареєстрованих фізичних осіб – підприємців та найманих працівників у фізичних осіб – підприємців у 2011 році склала 75 % від загальної кількості новостворених робочих місць.

За галузевою ознакою найбільше робочих місць створюється в оптовій і роздрібній торгівлі. У цій галузі у 2011 році 51 % (503 робочих місця).

Питання щодо створення нових робочих місць в районі та стану ринку праці щомісяця розглядаються на засіданнях районної комісії з питань зайнятості населення.

У 2010 році показник темпу зростання заборгованості із виплати заробітної плати склав 377 %, в 2011 році – 88,7 %, у I кварталі 2012 року (відповідно до початку року) – 108,4%.

У 2011 році відповідно до аналогічного показника 2010 року цей показник зменшено на 288,3 %.

Зменшення заборгованості із заробітної плати у 2011 році в районі відбулося на ДП „Сумиспирт” за рахунок надходження фінансової допомоги від ДП „Укрспирт” та часткового погашення заборгованості на ДП

„Новосуханівський спиртовий завод” за рахунок реалізації залишків готової продукції. Так, станом на 01.01.2012 загальна сума заборгованості склала 899,8 тис. гривень на 4-х підприємствах. Із загальної суми 803,0 тис. гривень або 89,2 % припадало на підприємства банкрути та підприємства проти яких порушено провадження у справі про банкрутство: ДП „Сумиспирт”, ДП „Новосуханівський спиртовий завод” та ЗАТ „СПМК № 9”.

На даний час ДП „Сумиспирт” та ДП „Новосуханівський спиртовий завод” виробничої діяльності не здійснюють. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28.07.2010 № 672 „Про утворення Державного підприємства спиртової та лікєро-горілочної промисловості” підприємства підлягають реорганізації шляхом виділу майна, з використанням якого виготовляється підакцизна продукція.

ЗАТ „СПМК № 9” рішенням Господарського суду Сумської області від 26.12.2011 визнано банкрутом. Заборгованість по зарплаті на підприємстві становить 244,0 тис. гривень.

ТОВ „Суминафтотранс” у 2011 році вважалось економічно активним підприємством, але підприємство господарської діяльності не здійснювало, лише забезпечувало збереження майна.

У 2011 році мало місце суттєве зменшення заборгованості по зарплаті на цій категорії підприємств. Темп зменшення заборгованості із виплати заробітної плати склав у 2011 році 51,8 %. У І кварталі 2012 року також відбулося зменшення заборгованості на економічно активних підприємствах. Станом на 01.01.2012 року заборгованості на підприємствах цієї категорії немає.

На початок 2012 року заборгованість по зарплаті існувала на одному економічно активному підприємстві ТОВ „Суминафтотранс”. На даний час це підприємство статистично переведено в неактивне.

Пенсійне забезпечення

Показник темпу зростання (зменшення) заборгованості із страхових внесків економічно активних платників до управління Пенсійного фонду України в Сумському районі станом на 1 січня 2010 року становив 39,4 %. Дієвий борг складав у загальній сумі 52,5 тис. грн. (на 01.01.2009 – 133,4 тис. грн.). Протягом 2009 року відбулося зменшення боргу за рахунок погашення недоїмки по ТОВ „Агротек”, ТОВ АФ „Косівщинська”, ТОВ АФ „Червоносільська”, ФГ Іванченко П.В. Найбільшими боржниками станом на 01.01.2010 року були : ТОВ „Криниця ” (23,6 тис. грн.), ТОВ „Вімпей ” (12,7 тис. грн.), ПП “Олександр” (11,6 тис. грн.), МП „Будівельник ” (1,0 тис. грн.), ТОВ „Інтергазбуд” (0,9 тис. грн.), ТОВ „СП ” (0,6 тис. грн.).

Показник темпу зростання (зменшення) заборгованості із страхових внесків економічно активних платників станом на 1 січня 2011 року становив 243,2 %. Дієвий борг складав 127,7 тис. грн. (на 01.01.2010 – 52,5 тис. грн.). Зазначене зростання обумовлювалося нарощуванням заборгованості по ДП „Сумський агролісгосп ”. Найбільшими боржниками станом на 01.01.2011 року

були : ДП „ Сумський агролісгосп ” (106,6 тис.грн.), ПП “Олександр” (11,6 тис. грн.), ТОВ „ Хлібороб ” (8,9 тис. грн.).

Показник темпу зростання (зменшення) заборгованості із страхових внесків економічно активних платників станом на 1 січня 2012 року дорівнює 31,1 %. Дієвий борг складає 39,7 тис. грн. (на 01.01.2011 – 127,7 тис. грн.). Зменшення показника відбулось за рахунок погашення недоїмки по ДП „ Сумський агролісгосп ”, ТОВ „ Хлібороб ”. Найбільшим боржником є ПП “Олександр” (11,6 тис. грн.).

Показник темпу зростання заборгованості із страхових внесків економічно активних платників станом на 1 квітня 2012 року зріс в 5,7 рази. Дієвий борг складає 227,5 тис. грн. (на 01.01.2011 – 39,7 тис. грн.). Зростання показника обумовлено переведенням ДП „Новосуханівський спиртзавод ” до дієвого статусу боргу відповідно ухвали господарського суду. Найбільшим боржником є ДП „Новосуханівський спиртзавод ” (199,0 тис.грн.) та ПП “Олександр” (11,6 тис. грн.).

Забезпечення законності, правопорядку, прав і свобод громадян

Протягом минулого року районною державною адміністрацією у взаємодії з правоохоронними та контролюючими органами району вжито ряд організаційних і практичних заходів, спрямованих на покращення криміногенної ситуації в районі, активізації боротьби зі злочинністю і корупцією.

Керівництвом райдержадміністрації на постійній основі відстежується інформація щодо проблемних питань та чинників, які можуть викликати загострення соціальної ситуації в окремих регіонах, громадський резонанс та невдоволення населення.

Із загальної кількості зареєстрованих злочинів (677), скоєних в минулому році на території району, домінують злочини проти власності, які складають майже половину.

На 84,8% зросли крадіжки державної та колективної власності, на 13,4% - крадіжки з квартир, приватних будинків, на 36,2% - крадіжки з дач, садових будинків, на 100% - крадіжки з магазинів та інших торгових установ, зросла кількість вимагань на 50%, незаконних заволодінь транспортними засобами на 25%.

Окрім цього, в районі на 133,3% збільшилась кількість зареєстрованих умисних вбивств, вдвічі – зґвалтувань та злочинів, пов’язаних з втягненням неповнолітніх у злочинну діяльність.

Наведені дані свідчать про продовження негативного процесу трансформації злочинності в Сумському районі, який полягає в переході частини осіб, схильних до протиправних дій, від відкритих видів злочинних посягань насильницької та корисливо-насильницької спрямованості, до вчинення більш замаскованих злочинів корисливого характеру, пов’язаних з використанням ринкової інфраструктури.

Водночас, статистичні дані свідчать про зменшення відсотку розкриття злочинів, а саме: тяжких та особливо тяжких – на 44,2%, середньої тяжкості на

54,7%, крадіжок на 37,3%, у тому числі державної та колективної власності на 38%, приватної власності на 37,1%. Грабежів на 64,7% шахрайств на 33,№%, хуліганських вчинків на 58,№%, незаконних заволодінь автомобілями на 33,№%.

Знижена ефективність протидії злочинам у сфері незаконного обігу наркотичних засобів на 22,7% та викриття злочинів у сфері службової діяльності на 59,6%.

Погіршилась ситуація на вулицях та у громадських місцях, а саме, кількість злочинних проявів збільшилась з 7 до 24, або на 242,9%.

Відмічається зростання кількості злочинів, вчинених раніше судимими особами на 71,3%, неповнолітніми на 12,5%, наркоманами на 100% та особами, які на момент вчинення злочину перебували у стані алкогольного сп'яніння – на 5,4%.

Суспільно-політична ситуація

Станом на 01 січня 2012 року в районі легалізовано 82 районних організацій політичних партій, в тому числі 1 зареєстровано впродовж 2011 року. У районі легалізовано 302 первинних осередки різних політичних партій у всіх сільських радах району. Найбільш широко свою структуру розбудували: «Соціалістична партія», ВО «Батьківщина», «Партія Регіонів».

Районним управлінням юстиції зареєстровано 14 районних громадських організації та 11 організацій легалізовано шляхом повідомлення. Діє 171 структурних утворень профспілок.

Протягом минулого року в районі не було порушень законодавства про свободу совісті та віросповідання. Загалом в районі міжконфесійної напруженості не спостерігається.

З метою налагодження співпраці з громадськими організаціями краю, забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики, врахування пропозицій та рекомендацій представників громадських організацій краю при райдержадміністрації створено дорадчі органи, зокрема, Громадську раду при районній державній адміністрації, до складу яких входять лідери громадських об'єднань та громадські діячі. За результатами засідань дорадчих органів приймаються відповідні рішення, які носять рекомендаційний характер при прийнятті управлінського рішення райдержадміністрацією, розглядаються пропозиції членів рад.

На виконання постанови Кабінету Міністрів від 03 листопада 2010 року №996 "Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики" головою районної державної адміністрації видано розпорядження від 31.03.2011 №255 "Про громадську раду при Сумській районній державній адміністрації»

Протягом 2011 року відбулось 5 засідань громадської ради при Сумській районній державній адміністрації, в ході яких обговорювались питання щодо підсумків соціально-економічного розвитку району у 2010 році, стану, проблем та перспективи розвитку агропромислового комплексу в Сумському районі.

Заслуховувалось питання виконання районної програми «Здоров'я нації», до підготовки якого долучилась депутатська група Сумської районної ради "За медичний та соціальний розвиток Сумського району".

У листопаді 2011 року відбулось виїзне засідання громадської ради при Сумській районній державній адміністрації, в рамках якого був проведений круглий стіл «Розвиток території В.Сироватської сільської ради та ініціативи територіальної громади».

Також членами громадської ради при Сумській районній державній адміністрації були винесені на обговорення такі питання, як :

- Що показали перші кроки дії Закону України « Про доступ до публічної інформації».

- Обговорення Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції»

- Як сприймаються громадами Сумського району наміри Президента та Уряду України завершити реформування агропромислового комплексу введенням ринку земель. Про проект Закону України «Про ринок земель».

Станом на 1 січня 2012 року мережу релігійних громад в Сумському районі складають 63 релігійні організації різних конфесій і напрямків. Найчисельнішими з них є 31 парафія Української Православної Церкви, 17 парафій Української Православної Церкви Київського Патріархату, об'єднання церков Євангельських Християн Баптистів (12 громад), 2 громади християн віри євангельської та одна громада адвентистів сьомого дня.

Проблемних питань для роздумів і розв'язання багато, і основне, що на це потрібні немалі кошти. Тому у поточному році наша діяльність на всіх рівнях спрямована, в першу чергу, на їх пошук та проведення ефективної роботи по збільшенню залучення інвестицій в різні сфери економіки.

Усі проблеми ми прагнемо вирішувати спільно, і якщо нас підтримуватимуть депутати районної ради, а також обласної, тоді ми матимемо позитивні результати. І, на завершення. хочу подякувати всім тим, хто прикладав зусилля для розбудови Сумського району у 2011 році.

**Голова Сумської районної
державної адміністрації**

І.О.Корнієнко